

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

SILESIA

ISSN 2299-2790

TRAM

NEWS

Nakład: 10 000 egz.

Nr 7/52, lipiec 2015

PRZYSTANEK HISTORIA

Piękne miasto nad Kłodnicą

>>> str. 6-7

WYDARZENIA

0 krok od triumfu

>>> str. 10

ROZMAITOŚCI

15tka z Sosnowca do Katowic

>>> str. 11

Ostatnie zadanie rozpoczęte

>>> str. 4-5

Jedźmy razem

Trwa letni sezon urlopowy, związany z dwumiesięczną przerwą w nauce szkolnej. Jedni dopiero wyjadą na wakacyjne wojaże, inni są w ich trakcie, a jeszcze inni... zdążyli już wrócić z podróży do domu. Sporo jest też takich, którzy, z rozmaitych powodów, nie wyjadą tego lata nawet na krótki wypoczynek za miasto.

Dzieci spędzające lato w mieście mogą, na szczęście, korzystać z rozmaitych form spędzania wolnego czasu, przygotowanych przez placówki kulturalne, sale zabaw, kluby osiedlowe, świetlice i inne instytucje. Wiele z tych propozycji to oferta bezpłatna, na pewno warto rozejrzeć się w swojej okolicy, by wśród tych atrakcji znaleźć coś dla siebie. Pogoda dopisuje – zachęcam do rekreacji na osiedlowych boiskach, spacerów po parku, spotkań z rówieśnikami na świeżym powietrzu, a nie w czterech ścianach dusznego mieszkania, przy komputerze czy przed ekranem telewizora. Może znajdą Państwo wolną chwilę, aby dopingować kolarzy - uczestników Tour de Pologne? Tym bardziej, że kibicowanie będzie połączone ze spacerem, bowiem znaczna część połączeń tramwajowych 3 i 4 sierpnia będzie okresowo zawieszona. Za to serdecznie zapraszam i polecam przejażdżkę naszym wagonem specjalnym. Od początku czerwca aż do 27 września w soboty, niedziele i święta – na trasie linii tramwajowej 23, od zajezdni w Katowicach Zawodzie do pętli przy Stadionie Śląskim w Chorzowie i z powrotem – odbywają się kursy realizowane taborem zabytkowym. Zabytkowe, ale również te nowoczesne wagony są miejscem lub tłem akcji filmów fabularnych i teledysków. Są też tacy ludzie, którzy za cel stawiają sobie wyszukanie choćby małego epizodu z udziałem tramwajów. Dla osób lubiących się w wyszukiwaniu tzw. „easter eggs” i nie tylko, w tym numerze „Silesia Tram News” przypominamy kilka realizacji fabularnych, w których mniej lub bardziej istotną rolę odgrywały śląskie tramwaje. Mimo kanikuły, ani na chwilę nie ustają prace związane z intensywną i szeroko zakrojoną modernizacją infrastruktury tramwajowej, realizowaną z wykorzystaniem środków unijnych. Praca wre na wielu frontach robót na terenie całej aglomeracji, w tym na trzech nowych - dwóch w Zabrze i jednym w Chorzowie. „Silesia Tram News” jak zwykle obszernie relacjonuje postęp prac.

Wszystkim, bez względu na to gdzie i jak spędzają letnie wakacje, życzę udanego wypoczynku!

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

W Świętochłowicach tramwaje wróciły na trasy. Na chorzowskim Rynku przerwa w ruchu

Dobiegła końca modernizacja torowiska wzdłuż ul. Bytomskiej w Świętochłowicach. Tramwaje na swoje trasy wróciły 27 lipca. Z powodu kolejnego etapu prac przy centrum przesiadkowym, zawieszony został ruch tramwajów przez chorzowski Rynek.

Realizująca zadanie modernizacji torowiska tramwajowego linii nr 7 na odcinku od Piaśnik do Bytomia Łagiewnik firma Skanska, po tym jak zakończyła przebudowę skrzyżowania w Piaśnikach, skończyła prace przy budowie torowiska w rejonie przystanków Chropaczów Os. Na Wzgórzu. Podbito już torowisko i przeprowadzono jazdy próbne, dzięki temu od poniedziałku, 27 lipca, można było wznowić ruch tramwajowy. Do zakończenia zadania wykonawca będzie musiał jeszcze dokończyć budowę peronów przystankowych na powyższym przystanku oraz wykonać drobne prace sieciowe, wykończeniowe i porządkowe.

Z kolei w Chorzowie, budowa centrum przesiadkowego wkroczyła w kolejną fazę. Tym razem konieczne było zawieszenie ruchu tramwajów kursujących przez Rynek, gdyż wykonawca rozpoczął budowę połączenia istniejących torów do nowo wybudowanego układu torowego. W związku z tym **od poniedziałku 27.07.2015 r. zmieniona została organizacja ruchu tramwajowego:**

- tramwaje linii nr 6 kursują w relacji: Katowice Brynów pętla – Chorzów Stadion Śląski pętla zach.,
- tramwaje linii nr 7 kursują na trasie: Katowice Zawodzie pętla – Katowice Załęże – Chorzów Batory – Świętochłowice – Bytom Łagiewniki – Bytom pl. Sikorskiego,
- tramwaje linii nr 11 kursują w relacji: Ruda Śląska Chebzie pętla – Chorzów Metalowców,
- tramwaje linii nr 19 kursują w relacji: Bytom Katowicka – Chorzów Metalowców,
- tramwaje linii nr 34 kursują jednokierunkowo w relacji: Katowice Koszutka Słoneczna pętla – Katowice Zawodzie zajezdnia (powrót jako linia tramwajowa nr 43),
- tramwaje linii nr 43 kursują jednokierunkowo w relacji: Katowice Zawodzie zajezdnia – Katowice Koszutka Słoneczna pętla (powrót jako linia tramwajowa nr 34),

Świętochłowice - Piaśniki.

- uruchomiona została linia nr 69 kursująca w relacji: Katowice pl. Miarki – Chorzów Stadion Śląski pętla zach.,
- zmienił się rozkład jazdy tramwajów linii nr 0, 20 i 33,
- jednocześnie zawieszone zostało funkcjonowanie linii nr 59 oraz linii autobusowej komunikacji zastępczej oznaczonych jako T-7 i T-11. Ponadto, w celu zapewnienia możliwości przejazdu na skróconej trasie linii tramwajowej nr 19, uruchomiona została linia autobusowej komunikacji zastępczej oznaczona jako T-19, która kursuje w relacji: Chorzów Stadion Śląski – Chorzów Nowa.

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny:

Waldemar Kosior

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

EBI wspiera zakup nowoczesnych tramwajów w Krakowie i na Śląsku

Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) udzielił dwóch kredytów na łączną sumę ponad 320 mln zł na zakup nowoczesnych i energooszczędnych tramwajów niskopodłogowych w Krakowie i miastach Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej.

W ramach wsparcia dla Śląska, EBI sfinansuje również modernizację istniejącej floty i infrastruktury tramwajowej. Dzięki oferowanym przez EBI atrakcyjnym warunkom finansowania spółki miejskie skorzystają z niższych kosztów finansowania oraz długiego okresu spłaty kredytu. Kredyty EBI wraz z unijnymi funduszami strukturalnymi pozwoliły na zamknięcie planu finansowego i realizację tych inwestycji.

Dla Tramwajów Śląskich S.A. współpraca z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym jest ważnym elementem. Dzięki korzystnym warunkom kredytu udzielonego przez EBI zmniejszy się obciążenie finansowe Spółki w zakresie tzw. wkładu własnego, koniecznego do sfinansowania zakupu i modernizacji taboru tramwajowego. - Przy tak dużych kwotach, jakimi operujemy, lepsze warunki kredytowania i dłuższy termin spłaty, przekładają się na odczuwalnie mniejsze zobowiązania naszej Spółki - podkreślił Prezes Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. Tadeusz Freisler. László Baranyay, wiceprezes EBI odpowiedzialny za operacje banku w Polsce, powiedział:

„Promowanie konkurencyjnych i przyjaznych środowisku usług transportowych jest jednym z priorytetów działalności Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Jesteśmy w związku z tym szczególnie zadowoleni, że nasze kredyty współfinansują zakup nowoczesnych i energooszczędnych tramwajów dla Krakowa i Górnego Śląska, ponieważ dzięki tym inwestycjom poprawi się bezpieczeństwo oraz jakość usług transportu publicznego, a także zmniejszy się poziom emisji substancji szkodliwych dla środowiska naturalnego.”

MPK S.A. w Krakowie otrzymało od EBI kredyt w wysokości 92 mln zł na zakup 36 tramwajów niskopodłogowych. Nowoczesne tramwaje będą miały ok. 43 metrów długości, a każdy z nich

pomieści ok. 300 pasażerów. Będą posiadać nowoczesne wyposażenie, np. system informacji pasażerskiej, automaty biletowe, porty USB i gniazdko elektryczne.

Natomiast kredyt EBI w wysokości 231 mln zł został przeznaczony na poprawę infrastruktury tramwajowej na Górnym Śląsku, a konkretnie na zakup 42 tramwajów niskopodłogowych i modernizację 95 tramwajów, jeżdżących po torach śląskich miast już od wielu lat. Środki EBI sfinansują także przebudowę sieci trakcyjnej oraz modernizację torowisk o łącznej długości ok. 63 km. Nowe tramwaje, które jeżdżą na wyremontowanych torach są nie tylko szybsze, ale również bezpieczniejsze i mniej hałaśliwe. W przypadku tej inwestycji kredytobiorcą jest Bank Pekao S.A., który dzięki kredytowi EBI zaoferował bardziej atrakcyjne warunki finansowania realizującej inwestycję spółce Tramwaje Śląskie. EBI finansuje bowiem inwestycje nie tylko bezpośrednio z podmiotami je realizującymi, ale także za pośrednictwem banków krajowych.

Ostatnie zadanie rozpoczęte

W sobotę 18 lipca rozpoczęły się prace modernizacyjne torowisk tramwajowych w Zabrzu. To ostatnie tak duże zadanie w realizowanym Projekcie inwestycyjnym. Prace wzdłuż ulic: Lutra, Brysza, Wolności i Bytomskiej na zlecenie Tramwajów Śląskich S.A. realizuje firma Skanska SA. Wartość zadania wyniesie ok. 20 mln zł netto.

Modernizacja torowisk tramwajowych na terenie Zabrza jest częścią Projektu pn. „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą - etap II” realizowanego przez Tramwaje Śląskie S.A. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W ramach Projektu, w Zabrzu zrealizowane zostaną dwa zadania: Modernizacja torowiska tramwajowego w Zabrzu w ul. Bytomskiej na odcinku od ul. Bolesława Chrobrego do ul. Młyńskiej oraz Modernizacja torowiska tramwajowego w Zabrzu wzdłuż ulic: Marcina Lutra, Plac Krakowski, Wiktora Brysza i Wolności. Prace remontowe obejmą m.in. modernizację blisko 3,5 km torowisk. Wykonawca zastosuje no-

woczesną technologię tzw. „szyny pływającej”, która pozwoli zmniejszyć hałas przejeżdżających tramwajów. Poza tym prace obejmą także nawierzchnię przy torowisku oraz roboty kanalizacyjne i przebudowę gazociągu.

W lipcu rozpoczęły się również prace na terenie Zakładu Usługowo Remontowego Tramwajów Śląskich S.A. w Chorzowie, które realizuje firma Balzola. Jest to bardzo ważna i dość skomplikowana inwestycja, obejmująca przebudowę znacznej części układu torowego na terenie zakładu, który często wykorzystywany jest także jako pętla tramwajowa, a sporadycznie pełni też funkcję zajezdni. Obecnie wjazd i wyjazd tramwajów na teren Zakładu jest niemożliwy, stąd drobne korekty w rozkładzie jazdy linii nr 20.

Bytom, ul. Katowicka.

Chorzów, Rynek - centrum przesiadkowe.

Sosnowiec, skrzyżowanie ul. 3 Maja i Piłsudskiego.

Sosnowiec, ul. 3 Maja.

Świętochłowice - Piaśniki.

Zabrze, ul. Bytomska.

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

Bytom:

- Wykonany został tor od ul. Jagiellońskiej do ul. Piastów Bytomskich wraz z łukiem do pl. Sikorskiego. Trwają roboty rozbiórkowe od ul. Piastów Bytomskich w stronę Katowic.

Chorzów:

- Na ul. Wolności od granicy z miastem Świętochłowice do ul. Hajduckiej został wykonany demontaż torowiska i roboty ziemne. Trwa wykonywanie podbudowy. Na odcinku od ul. Hajduckiej do ul. Chrobrego trwa demontaż starego torowiska.
- Na Rynku trwa montaż torów pod estakadą na przedłużeniu ul. Powstańców i Faski. Trwają roboty brukarskie. Wykonana została nawierzchnia drogowa na przedłużeniu ul. Powstańców. Od 27.07 rozpoczęła się przebudowa torów w rejonie skrzyżowania ul. Katowickiej z przedłużeniem ul. Faski i toru północnego (w kierunku Bytomia) na odcinku od ul. Chopina do ul. Kościuszki.
- Zadanie realizowane na terenie Zakładu Usługowo Remontowego - wykonany został demontaż torowisk i roboty ziemne w połowie zakresu.
- Wzdłuż ul. Armii Krajowej na odcinku od skrzyżowania z ul. Gałęzki do granic miasta Świętochłowice zamontowano wszystkie słupy trakcyjne.

Sosnowiec:

- Na rondzie im. Gierka wykonana została płyta betonowa. Trwa montaż rozjazdu.
- Od wiaduktu kolejowego na ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. 3 Maja wykonany został

jeden tor. Na pozostałym fragmencie ułożona została podbudowa.

- Wykonana została podbudowa na całym zakresie zadania wzdłuż ul. Piłsudskiego i Sienkiewicza tj. od skrzyżowania z ul. 3 Maja do ronda im. Gierka.
- Na skrzyżowaniu ul. Małachowskiego i 3 Maja ułożona została betonowa płyta podtorowa. Trwa montaż szyn.
- Na ul. 3 Maja w rejonie Dworca PKP na torze w stronę Zagórza, trwa montaż szyn. Na pozostałych odcinkach toru (w stronę Zagórza) szyny zostały zamontowane.

Świętochłowice:

- Do zakończenia zadania Wykonawcy pozostały do wykonania perony przystankowe przy ul. Ślezan. 27.07 wznowiony został ruch tramwajowy na trasie od Chebzia do Chorzowa i od Świętochłowic do Bytomia.

Zabrze:

- 19.07 zamontowane zostały rozjazdy tymczasowe w rejonie ul. Chrobrego i ul. Młyńskiej oraz w rejonie Browaru i pl. Wolności. Trwają roboty rozbiórkowe na ul. Wolności, Brysza i Lutra, a także na ul. Bytomskiej.

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane z Projektami pn.: *Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą* oraz *Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą – etap II* realizowanymi przez Tramwaje Śląskie S.A., są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Piękne miasto nad Kłodnicą

Nasz historyczny spacer po Gliwicach rozpoczynamy od zajezdni tramwajowej przy ul. Chorzowskiej, która wybudowana została w 1972 r. Dojeżdżając do niej tramwaje od strony Zabrza. Z tego miejsca udajemy się do pięknego śródmieścia, w którym odnajdziemy wiele fascynujących śladów przeszłości.

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

Zanim rozpoczniemy tę wyprawę, warto wiedzieć, że Gliwice to jedno z najstarszych miast górnośląskich. Dawne średniowieczne miasto leżało na znanym szlaku handlowym wiodącym z Krakowa do Wrocławia i z Węgier przez Bramę Morawską. Prawa miejskie Gliwice otrzymały już w 1276 r. i przez następne stulecia prężnie się rozwijały. W 1796 r. została tu uruchomiona huta żelaza, w której oddano do użytku pierwszy na kontynencie europejskim piec opalany koksem. W latach 1792-1806 wybudowano Kanał Kłodnicki, którym transportowano wyroby hutnicze, natomiast w latach 1933-1939 wybudowano Kanał Gliwicki. Jeszcze w 1798 r. przy hucie uruchomiono odlewnię żeliwa, która wykonywała m.in. znane w całej Europie odlewy artystyczne. Przemysł węglowy rozwinął się w Gliwicach i jego okolicy pod koniec XIX w.

Już na początku spaceru, nieopodal zajezdni, naszą uwagę zwróci neogotycki kościół katolicki pw. Świętej Rodziny. Świątynia wzniesiona została w latach 1900-1901, dzięki ofiarności właściciela tego terenu Oskara Huldshinsky'ego. Także za jego sprawą, nieopodal kościoła, w latach 1892-1894 wybudowano osiedle hutnicze składające się z 52 bliźniaczych budynków.

Ulicą Chorzowską dochodzimy do skrzyżowania z ul. Henryka Dąbrowskiego i ul. Zaborską, którą przez wiadukt kolejowy dochodzimy do śródmieścia. Z ulicy Zaborskiej możemy dotrzeć do starego cmentarza hutniczego, założonego w 1808 r. Spoczywają tam m.in. inż. John Baildon oraz Theodor

Erdmann Kalide. My jednak idziemy dalej, do ścisłego centrum miasta. Z ul. Zaborskiej wchodzimy w ul. Jagiellońską, gdzie znajduje się kościół ewangelicko-augsburski Zbawiciela, wybudowany w latach 1900-1902. Wewnątrz, na ścianie ołtarzowej, dostrzeżemy płaskorzeźbę z Chrystusem Ukrzyżowanym. Natomiast na chórze organowym z pewnością zainteresują nas zabytkowe organy, wykonane przez gliwicką firmę Ernsta Kurzera prawdopodobnie już w 1902 r.

Podążając ul. Jagiellońską dochodzimy do ul. J. Mitreği, którą charakteryzuje ciekawa zabudowa w stylu secesyjnym, z początku XX wieku. Na szczególną uwagę zasługuje budynek dawnej Dyrekcji Huty Gliwice z lat 1913-1915. Następnie skręcamy w ul. Piwną - po prawej stronie zachował się budynek dawnego gliwickiego browaru, istniejącego od 1892 r. Obecnie mieści się tu klub muzyczny „Stary Browar”. Nieco dalej, przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego, znajduje się jeden z ciekawszych dworców kolejowych, wzniesiony już w 1845 r., który później był wielokrotnie przebudowywany. Obecnie budynek przechodzi gruntowny remont.

Skręcamy w jedną z najbardziej reprezentacyjnych ulic miasta - ul. Zwycięstwa, z kamienicami mieszczańskimi pochodzącymi z końca XIX i początków XX wieku. Ciekawym miejscem w okolicy ul. Zwycięstwa jest miejski park im. Fryderyka Chopina, założony na powierzchni 8 hektarów w II połowie XIX wieku. Niewątpliwą atrakcją parku jest Palmiarnia, której początki sięgają 1880 r. Obecne bu-

dynki powstały w 1924 r. i sukcesywnie były przez lata modernizowane do obecnego, nowoczesnego kształtu. Palmiarnia składa się z pięciu pawilonów, w których prezentowane są rośliny tropikalne i użytkowe, sukulenty, akwaria i terraria.

Z parku wracamy na ul. Zwycięstwa. Z pewnością warto zatrzymać się przy budynku hotelu „Diamant”, wzniesionym w stylu eklektyzmu, z przewagą neorenesansu i neobaroku, w latach 1895-1896 wg projektów Josefa Piechulka. Obok hotelu przepływa rzeka Kłodnica, a na jej drugim brzegu widoczny jest okazały gmach Urzędu Miasta. Przed wejściem pięknie prezentuje się fontanna z trzema faunami, wykonana w latach 1926-1928 wg projektu Hansa Dammanna. Postacie symbolizują trzy zwaśnione miasta: Gliwice, Zabrze i Bytom, które przed wojną, wg niemieckiej koncepcji, miały utworzyć nowy idealny organizm miejski - trypolis, zwany Gleithenburg. Sam budynek ratusza wzniesiony został w latach 1922-1928, jako hotel „Dom Górnośląski” („Haus Oberschlesien”). Potężny czteroskrzydłowy gmach obejmował cztery piętra, z wieloma

Budynek Poczty Głównej.

Zabudowa
ul. Zwycięstwa.

Budynek przy pl. Inwalidów Wojennych – siedziba Urzędu Pracy.

luksusowymi pomieszczeniami, a główne wejście do hotelu znajdowało się od strony dzisiejszej ul. S. Wyszyńskiego. Po II wojnie światowej zniszczony budynek odbudowano wg projektów gliwickiego architekta Tadeusza Teodorowicza Todorawskiego z przeznaczeniem na działalność biurową. Naprzeciw budynku Urzędu Miasta, na tzw. Skwerze Valenciennes, napotkamy brązową rzeźbę śpiącego lwa. Jest to współczesny odlew wykonany w 2009 r. w Gliwickich Zakładach Urządzeń Technicznych wg wzorów Theodora E. Kalidego. Druga rzeźba lwa, tym razem czuwającego, znajduje się przed budynkiem klasycystycznej Willi Caro, od strony ul. Dolnych Wałów. Budynek wzniesiony został w latach 1882-1885 i należał do gliwickiego przedsiębiorcy Oscara Caro. W 1934 r. budynek przekazany został miastu z przeznaczeniem na działalność muzealną. Obecnie w willi prezentowana jest wystawa stała dziewiętnastowiecznych wnętrz mieszkalnych górnośląskich przemysłowców.

Ulicą Dolnych Wałów dojdziemy do zabytkowego budynku dawnej gliwickiej Poczty Głównej, wybudowanego w latach 1903-1906, z charakterystycznej czerwonej cegły i wieloma elementami dekoracyjnymi, tj. wysmukłą wieżą, dwoma dekoracyjnymi szczytami, portalami, otworami okiennymi w postaci wieloliści oraz płaskorzeźbami. Ciekawym ele-

mentem wystroju wnętrza jest klatka schodowa oraz oświetlenie hali głównej, będącej równocześnie wewnętrznym dziedzińcem.

Wracając do ul. Zwycięstwa, a następnie idąc pl. Inwalidów Wojennych, mijamy po prawej stronie ciekawy budynek z 1887 r., w którym obecnie ma siedzibę m.in. Urząd Pracy. Następnie przechodzimy ul. Kościelną i docieramy do fragmentów murów miejskich i kościoła farnego pw. Wszystkich Świętych. Kościół pochodzi z 1504 r. (parafia wzmiankowana już w 1250 r.), jest ceglana, trójnawowa budowla, z zamkniętym trójbocznie prezbiterium, 63 metrową wieżą, na której w 1950 r. założono charakterystyczny krzyż. Wieża kościoła jest równocześnie galerią widokową udostępnioną do zwiedzania. Wnętrze świątyni to charakterystyczny śląski gotyk, w przeważającej części z barokowym wyposażeniem i wystrojem. Wychodząc z kościoła warto zwrócić uwagę na zachowane fragmenty murów miejskich, fosy, mostu z przyziemiem Bramy Raciborskiej, zwanej również Bramą Czarną.

Zwiedzając Gliwice, nie możemy sobie odmówić spaceru urokliwymi uliczkami starego miasta. Z pewnością dojdziemy wtedy do ul. Księcia Ziemowita i zajrzymy do neogotyckiej katedry pw. Apostołów Piotra i Pawła. Kościół wzniesiony został w 1899 r. z charakterystycznej czerwonej

Fragmenty starych murów miasta.

Gliwicka Palmiarnia.

cegły elewacyjnej na planie krzyża łacińskiego. We wnętrzu uwagę zwraca centralnie ustawiony ołtarz główny, wykonany we wrocławskiej pracowni Carla Buhla. Znajduje się tam obraz patronów kościoła autorstwa Juliana Waldowskiego. Warto wspomnieć, że kościół ten jest katedrą biskupa diecezji gliwickiej.

Kolejnym punktem naszej krótkiej wędrowki po Gliwicach jest znajdujący się nieopodal katedry Zamek Piastowski. Ta odrestaurowana gotycka budowla wzniesiona została wraz z murami miejskimi już w XIV wieku. Obecny kształt zamku to efekty przebudowy dokonanej przez Fryderyka von Zetritza (Certyca), XVI-wiecznego dzierżawcy miasta. Zachowana zachodnia wieża oraz dawne pomieszczenia więzienia, arsenału i folwarku to dziś siedziba Muzeum Miasta Gliwice, gdzie prezentowane są dzieje miasta.

A na deser całego spaceru zostawiamy sobie Stary Rynek, otoczony kamieniczkami z XIX i XX w. W centralnym miejscu widoczny jest neoklasycystyczny budynek starego ratusza z charakterystyczną wieżą i arkadami. Obok zobaczymy jeszcze miejską studnię z XVIII w. (odkrytą przypadkiem w 2010 r.) i fontannę z przedstawieniem Neptuna z 1794 r. autorstwa Johanna Nitscha z Opawy. Jego autorstwa jest również figura Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej, znajdująca się na budynku ratusza od jego południowo-wschodniej strony.

**Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny**

Rynek ze starym ratuszem z podcieniami.

0 krok od triumfu - zdecydowały "elwry"

Dla sportowca najgorsze jest miejsce czwarte. Przegrany finalista, zwłaszcza, gdy ulega po serii rzutów karych, również jest bardzo zawiedziony. Po chwili jednak przychodzi radość z tytułu wicemistrzowskiego. Te uczucia towarzyszyły piłkarzom reprezentacji Tramwajów Śląskich S.A. w czerwcowym turnieju firm komunikacyjnych.

Reprezentacja Tramwajów Śląskich S.A. Górny rząd od lewej: Adrian Gałęziok, Andrzej Lorencki, Marcin Grędyś, Tomasz Ziętek, Adam Wesołowski, Tomasz Patrzykąt, Krzysztof Idzik. Dolny rząd od lewej: Damian Rosa, Dawid Swęd, Andrzej Tatko, Rafał Imiołek, Waldemar Nowara.

Turniej piłki nożnej firm komunikacyjnych o Puchar Prezesa MZK w Toruniu rozegrany został w sobotę 27 czerwca 2015 r. Uczestniczyło w nim 12 drużyn z całego kraju, podzielonych na dwie grupy. Reprezentacja Tramwajów Śląskich S.A. zaprezentowała się z bardzo dobrej strony. - W drodze losowania trafiliśmy do grupy B, w której nie daliśmy szans rywalom, wygrywając wszystkie mecze - opisuje kierownik drużyny Adam Wesołowski. W rozgrywkach grupowych nasza drużyna pokonała: drugą drużynę MZK Toruń 2:1, Kaliskie Linie Autobusowe 5:0, MPK Wrocław 4:1, Transkom Koziegłowy 8:0 i Gryf Żukowo-Kartuzy 1:0.

Po wyjściu z grupy na pozycji lidera, apetyty na wywalczenie tytułu najlepszej komunikacyjnej drużyny w Polsce znacznie się zaostrzyły. W finale spotkały się dwie drużyny z pierwszych miejsc w grupie. Rywalizację w grupie A wygrał pierwszy zespół gospodarzy turnieju - MZK Toruń. O tym, jak trudno gra się przeciwko gospodarzom, którym zgodnie ze starym porzekadłem

pomagają nawet ściany, wie każdy, kto grał kiedyś w piłkę. Początek meczu finałowego był w wykonaniu naszej drużyny bardzo nieudany. - Pod

wplywem presji kibiców stosunkowo szybko straciliśmy dwa gole i musiałem błyskawicznie motywować wszystkich naszych zawodników - mówi kierownik drużyny Tramwajów Śląskich. Przyniosło to zamierzony efekt - w zaciętej walce nasz zespół odrobił straty doprowadzając do remisu 2:2. Takim wynikiem mecz się zakończył, zatem do rozstrzygnięcia kwestii tytułu najlepszej drużyny konieczne było przeprowadzenie konkursu rzutów karnych. Pomimo obiecującego początku szczęście w końcu bardziej zaczęło sprzyjać gospodarzom, którzy "elwry" wykonywali lepiej niż nasi reprezentanci i to zespół z Torunia ostatecznie cieszył się z triumfu w turnieju. - Nam niejako na otarcie łez pozostał tytuł wicemistrzowski, dający głód sukcesu w następnym tego typu turnieju - mówi Adam Wesołowski podkreślając jednocześnie profesjonalizm sztabu organizacyjnego turnieju z Bogdanem Kalińskim na czele.

Trofeum zdobyte przez reprezentację Tramwajów Śląskich S.A.

Tour de Pologne z mistrzem świata

Od 2 do 8 sierpnia odbędzie się 72. edycja największego wyścigu kolarskiego w naszym kraju, zaliczanego do prestiżowego cyklu UCI World Tour. Na starcie stanie m.in. Michał Kwiatkowski. - To dla nas wielki zaszczyt. Po raz pierwszy w historii wyścigu pojedzie w nim aktualny zawodowy mistrz świata w kolarstwie szosowym - cieszy się Czesław Lang, dyrektor generalny Tour de Pologne.

Początek sierpnia to raj dla fanów kolarstwa w naszym kraju. Tour de Pologne to gwarancja wielkich emocji i marka sama w sobie, w imprezie biorą udział najlepsze zespoły z całego świata. Jednym z uczestników tegorocznej edycji będzie kolarz w tę czarnej koszulce. Tę zaś zakładać mogą tylko mistrzowie świata. Michał Kwiatkowski wywalczył we wrześniu ubiegłego roku - w hiszpańskiej Ponferradzie - złoty medal w wyścigu ze startu wspólnego. "Kwiat" będzie gwiazdą numer jeden 72. Tour de Pologne, który odbędzie się w dniach 2-8 sierpnia. - Start na polskiej ziemi w koszulce mistrza świata to coś wyjątkowego. Tęskniłem za polskimi kibicami. Dla mnie to powrót do TdP. W 2012 roku przegrałem z Moreno Moserem (o zaledwie... pięć sekund - przyp. red.), ale wspominam tę edycję z wielką przyjemnością - podkreśla Michał Kwiatkowski, reprezentujący grupę Etixx-Quick Step. - To dla nas wielki zaszczyt. Po raz pierwszy w historii wyścigu pojedzie w nim aktualny szosowy mistrz świata - dodaje dyrektor generalny TdP Czesław Lang. Trasa tegorocznego wyścigu prowadzi z Warszawy do Krakowa. Kolarze wyruszą sprzed Stadionu Narodowego, zaś ostatnie metry wyznaczono na krakowskim Rynku Głównym. Hasło imprezy to "Łączymy stolice". Kibice z naszego regionu będą mieli okazję dopingować kolarzy podczas dwóch etapów. Na drugim odcinku peleton finiszować będzie w Dąbrowie Górniczej. Dzień później (wtorek, 4 sierpnia) kolarze pokonają 166 km z Zawiercia do Katowic. Na trasie walczyć będą o punkty na kilku premiach:

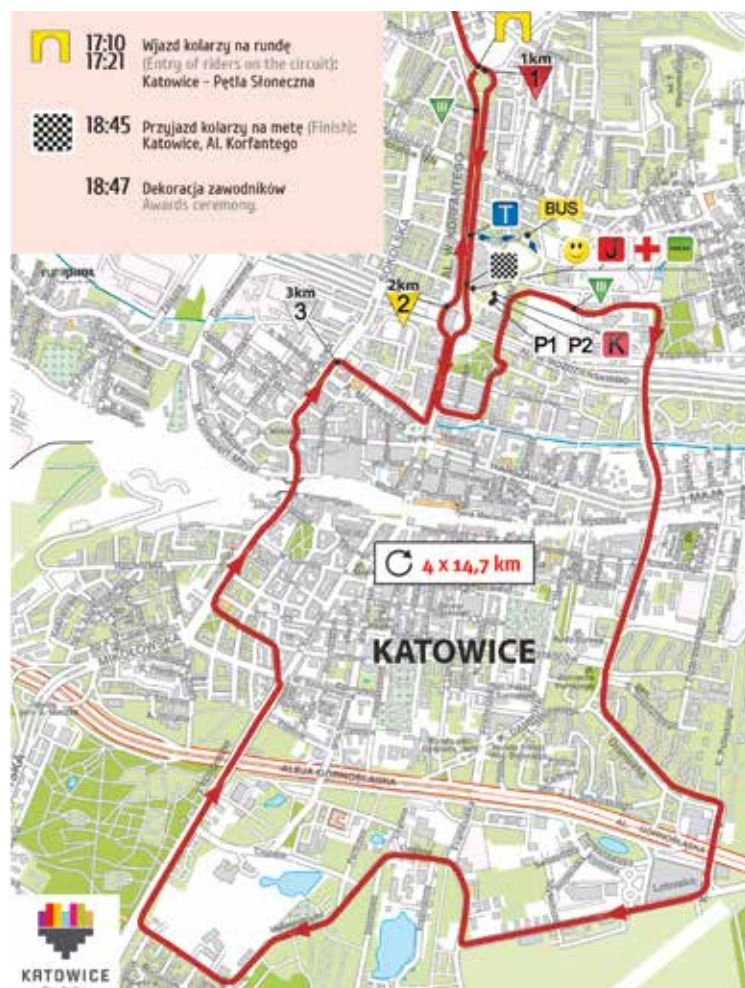

Fot. Szymon Gruchalski / Tour de Pologne

Na trasie zobaczymy Michała Kwiatkowskiego, aktualnego mistrza świata w kolarstwie szosowym.

m.in. Premii Specjalnej w Tarnowskich Górach i trzech Lotnych Premiach Lotto - w Piekarach Śląskich, Chorzowie i Siemianowicach Śląskich. W Katowicach kolarze czterokrotnie pokonają pętlę w ścisłym centrum. Pasjonująco zapowiada się finisz. Meta usytuowana będzie na wysokości Spodka. - Wjedziemy z peletonem w naszą strefę kultury, chcemy się tym mocno pochwalić - podkreśla prezydent Katowic Marcin Krupa. Czesław Lang bardzo liczy na doping śląskich kibiców. W przeszłości wiele razy pokazywali, jak wspaniale potrafią wspierać kolarzy. - Będzie to piękny etap, któremu towarzyszą tysiące ludzi. Pamiętam, jak podczas jednego z poprzednich wyścigów kolarze jechali z Będzina do Katowic. Mój kolega, Włoch Francesco Moser, niegdyś zwycięzca Giro d'Italia i wielu innych wyścigów, zapytał mnie: "Cesare, Madonna, skąd tylu ludzi tutaj jest? U nas też są kibice, ale w górach. A tu cały czas tak będzie?" - uśmiecha się Lang.

(mf)

ZMIANY W KOMUNIKACJI TRAMWAJOWEJ

4 sierpnia od godziny 4.30 do około godziny 21.30 wstrzymane zostanie kursowanie linii tramwajowych na odcinku od Siemianowic Śląskich do katowickiego Rynku oraz od katowickiego Rynku do Stadionu Śląskiego. Wznowienie przejazdów planowane jest po demontażu infrastruktury medialnej, to jest około 21.30.

- **Linia numer 0** - rozpocznie kursowanie około godziny 21.30.
- **Linia numer 6** - rozpocznie kursowanie około godziny 21.30.
- **Linia numer 16** - rozpocznie kursowanie około godziny 21.30.
- **Linie numer: 13, 33, 34, 43, 69** - nie będą kursować 4 sierpnia 2015 r.

Od około godziny 12.00 do około godziny 20.00 - wstrzymane zostanie kursowanie linii tramwajowych od strony Chorzowa Batorego oraz Katowic Brynowa do centrum Katowic oraz dzielnicy Zawodzie.

Szczegółowe informacje o utrudnieniach w ruchu znajdują się na stronach www.katowice.eu oraz www.kzkgop.com.pl

Tramwajada i nie tylko

Tramwaje z chorzowskiego „Konstalu” (dziś Alstom Konstal S.A.) znaleźć można nie tylko w śląskich filmach, wszak wagony z tej fabryki były (i są) obecne na torowiskach wielu polskich miast. „Poszukiwany, poszukiwana”, „Miś” czy „Zmiennicy” Stanisława Barei to tylko niektóre przykłady ich obecności na ekranie.

W kabinie motorniczego konstalowskiego wagonu zasiada Karol Krawczyk, bohater komediowego serialu „Miodowe lata”. Zabytkowe pojazdy z chorzowskiej fabryki zagrały także w oscarowej „Idzie” Pawła Pawlikowskiego z roku 2013... Odnajdywanie tramwajów pośród kadrów filmowych na małym i dużym ekranie może być całkiem niezłą zabawą.

Grupa podopiecznych Domu Dziecka w noc sylwestrową uprowadza z zajezdni stary tramwaj typu 4N i odbywa nim kurs po śląskich miastach, trafiając m.in. do Wesołego Miasteczka i na pełen bezdomnych katowicki dworzec kolejowy. To fabuła rzadko emitowanego w telewizji filmu fabularnego Bolesława Pawicy z roku 1989. Po premierze trzeba było czekać na kolejną prezentację... aż 20 lat. Dziś, po krótkich poszukiwaniach, kopię filmu można odnaleźć w internecie. Fragmenty, z piosenką Tomka Lipińskiego, znajdują się w portalu YouTube. Wycinek ten obejmuje scenę końcową – gdy młodych porwaczy tramwaju zatrzymuje milicja. Oprócz zabytkowej „eNki” na ekranie widać wtedy także tramwaje typu 102Na i 105N – dla pasjonatów komunikacji tramwajowej ten film to prawdziwa gratka. Spora część akcji toczy się wewnątrz starego wagonu.

Kadr z filmu „Los Chłopacos”.

Śląskie tramwaje są „bohaterami” epizodycznymi także innych filmów fabularnych. „Karlika” czyli wagon Citadis 100 (model 116Nd) w jego pierwotnej - srebrzystoszarej - kolorystyce zobaczyć można w filmie Gerwazego Reguły „Los Chłopacos” z roku 2003. Bohaterka tego filmu czeka na niego na przystanku przy katowickim rynku. W innej scenie, w tym samym miejscu, wsiada do składu wagonów typu 105N...

W filmie Janusza Kidawy „Komedianci z wczorajszej ulicy” z roku 1986 także odnajdziemy katowicki Rynek i śląskie tramwaje. Jeden z wagonów pojawia się w pełnej dramatyzmu scenie bijatki konkurencyjnych grup „elwów” w rejonie Teatru Śląskiego.

Kadr z filmu „Komedianci z wczorajszej ulicy”.

Wagony tramwajowe były też ważnym elementem wielu teledysków. Wśród nich znalazły się - nakręcony wczesną wiosną 2011 roku wideoklip do utworu „Jeden z nich” zespołu Mirash oraz teledysk hiphopowego składu 4P Rekordy do utworu „Je zech stond”, zrealizowany latem 2013 roku. W obu teledyskach „wystąpiła” zabytkowa „eNka”.

To zapewne nie koniec telewizyjnej czy filmowej kariery tramwajów. Nowe wagony Tramwajów Śląskich S.A. miały już swoje 5 minut przy okazji realizacji programu „Mam talent”, gdy na pokładzie wagonu Twist na przesłuchania do Teatru Śląskiego dotarli członkowie jury programu. Nowoczesny wygląd pojazdów może przyciągnąć innych twórców, bo film jest w dużej mierze odbiciem rzeczywistości, a ta tramwajowa jest teraz nowoczesna i elegancka - w sam raz na szklany ekran.

(k)

4P Rekordy w teledysku „Je zech stond”.

„Los Chłopacos”.

15tka z Sosnowca do Katowic

W niedzielę 20 września odbędzie się pierwszy bieg "15tka z Sosnowca do Katowic". 15-kilometrowa trasa biegu w dużej mierze pokryje się z trasą tramwajowej linii nr 15. Już dziś zapraszamy biegaczy do udziału w tym wydarzeniu.

Bieg odbędzie się w ostatnim dniu Tygodnia Zrównoważonego Transportu, dzień po Dniu Otwartym Warsztatów Tramwajowych w Chorzowie. Dystans i trasa biegu są nieprzypadkowe.

- Zakończyliśmy gruntowną modernizację trasy linii nr 15, która łączy stolicę Górnego Śląska

ze stolicą Zagłębia. Linia obsługiwana jest nowymi tramwajami, co czyni z niej nowoczesną, bezpieczną, wygodną i dość szybką. Biegacze będą mogli z bliska przekonać się o efektach naszej inwestycji - mówi rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada. Biuro zawodów zlokalizowane zostanie w Katowicach, w Strefie Kultury, skąd nowymi tramwajami biegacze

zostaną przewiezieni na start - do Parku Sieleckiego w Sosnowcu. Stamtąd wzdłuż trasy linii nr 15 poprowadzona będzie trasa, której meta ustawiona zostanie w katowickiej Strefie Kultury - między siedzibą NOSPR a Muzeum Śląskim.

TRASA BIEGU

Szczegółowe informacje o biegu sukcesywnie publikowane będą na facebookowym profilu biegu: www.facebook.com/15tka.

Zapisy już się rozpoczęły!

REKLAMA

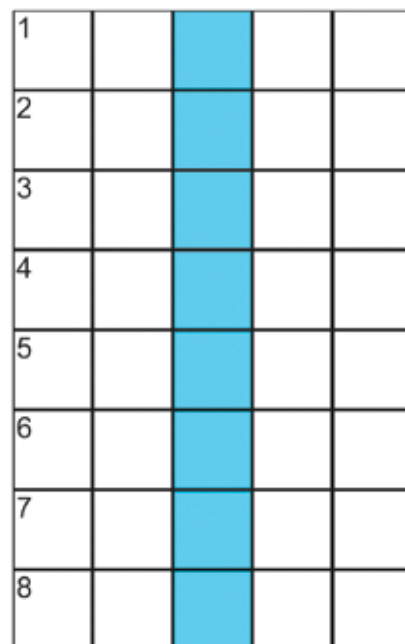
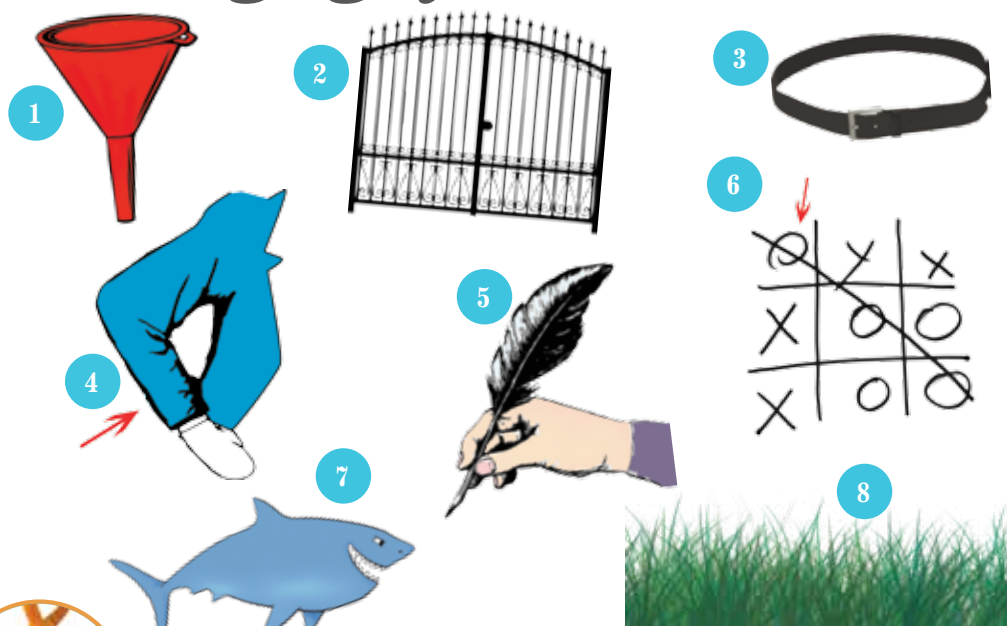
**Warto
zamówić
reklamę w**

**SILESIA
TRAMNEWS**

Sprawdź!

tel. 32 241 33 74

Logogryf dla dzieci

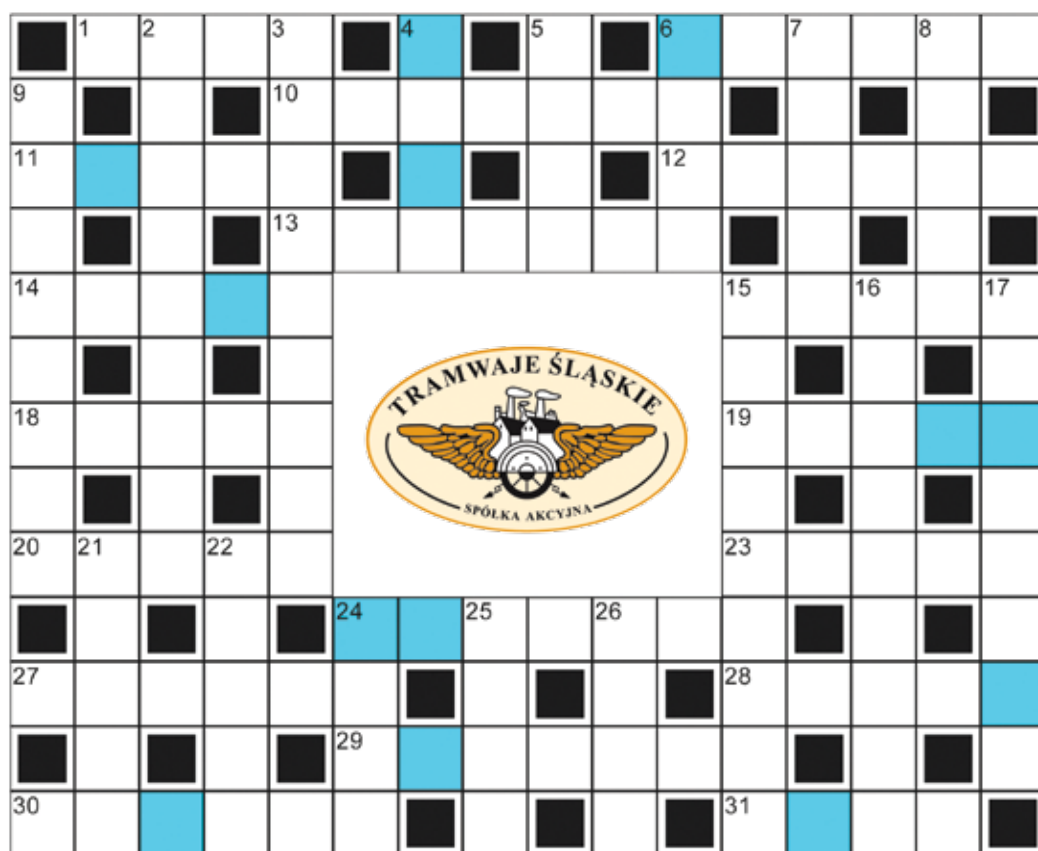

Litery w kolorowej kolumnie, utworzą rozwiązanie.

Wśród najmłodszych czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 sierpnia na adres wydawcy rozlosujemy maskotkę ufundowaną przez Tramwaje Śląskie S.A. W tym miesiącu nagrodę wylosował Elżbieta Winter z Katowic. Gratulujemy!

Krzyżówka

Litery w kolorowych kratkach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 sierpnia na adres wydawcy rozlosujemy nagrody w postaci biletu miesięcznego KZK GOP. W tym miesiącu bilet miesięczny wylosowała Zofia Korgul z Zabrze. Gratulujemy!

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów. Rozwiązania można przysłać pocztą tradycyjną, pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl) lub dostarczać je osobiście.
Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.

POZIOMO:

- 1) zamęt wokół czegoś.
- 6) hurtowy lub detaliczny.
- 10) chemiczne badanie.
- 11) olbrzym, gigant.
- 12) łopot skrzydeł.
- 13) podawany do barszczu.
- 14) milczenie.
- 15) ma paki na przyprawę.
- 18) papier wartościowy.
- 19) zły nawyk.
- 20) imię Młynarskiej.
- 23) pracuje pługiem.
- 24) nieporządek.
- 27) uciecha, gratka.
- 28) np. James Bond.
- 29) odmiana jabłek.
- 30) zastój, stan apatii.
- 31) człowiek najedzony.

PIONOWO:

- 2) pogorzelsko.
- 3) zabawa przebierańców.
- 4) papierosy jak model poloneza.
- 5) bardzo krótka spódnica.
- 6) wzór wyszyty na tkaninie.
- 7) deska dla zjazdowca.
- 8) okres w dziejach.
- 9) luba, umiłowana.
- 15) rym niedokładny.
- 16) sejm + senat.
- 17) odwzajemnienie odwiedzin.
- 21) małe wzniesienie.
- 22) syberyjski las.
- 24) zespół Beaty Kozidrak.
- 25) ... przyrody lub ... Abrahama.
- 26) Karel, czeski piosenkarz.